

Byla C-467/05

Baudžiamasis procesas prieš Giovanni Dell'Orto

(*Tribunale di Milano* ikiteisminio tyrimo teisėjo prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose — Pamatinis sprendimas 2001/220/TVR — Direktyva 2004/80/EB — „Nukentėjusiojo“ sąvoka baudžiamajame procese — Juridinis asmuo — Per baudžiamąjį procesą areštuoto turto grąžinimas“

Generalinės advokatės J. Kokott išvada, pateikta 2007 m. kovo 8 d. I-5561
2007 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas I-5585

Sprendimo santrauka

- 1. Prejudiciniai klausimai — Klausimas dėl pamatinio sprendimo, priimto remiantis ES sutarties VI antraštine dalimi, aiškinimo
(EB 234 straipsnis; ES 35 straipsnis ir ES 46 straipsnio b punktas)*

2. *Prejudiciniai klausimai — Teisingumo Teismo jurisdikcija — Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose*
(EB 234 straipsnis; ES 35 straipsnis ir ES 46 straipsnio b punktas)
3. *Institucijų aktai — Taikymas laiko atžvilgiu — Procedūrinės normos*
4. *Europos Sąjunga — Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose — Nukentėjusiojo padėtis baudžiamajame procese — Pamatinis sprendimas 2001/220*
(Tarybos pamatinis sprendimo 2001/220 1 straipsnio a punktas, 2 straipsnio 1 dalis ir 8 straipsnio 1 dalis)

1. Vien aplinkybė, kad sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą dėl pamatinio sprendimo, priimto remiantis ES sutarties VI antraštine dalimi, išaiškinimo neminimas ES 35 straipsnis, o nurodomas tik EB 234 straipsnis, negali lemti prašymo priimti prejudicinį sprendimą nepriimtumu. Taip yra juo labiau dar ir dėl to, kad ES sutartis nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nenumato, kokia forma nacionalinis teismas turi pateikti savo prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

galimas tik su sąlyga, kad nacionalinis teismas mano, jog tą klausimą būtina išspręsti, kad būtų galima priimti sprendimą, todėl Teisingumo Teismo praktika, susijusi su prejudicinių klausimų, pateiktų pagal EB 234 straipsnį, priimtumu, iš principo yra taikytina ir pagal ES 35 straipsnį Teisingumo Teismui pateiktiems prašymams dėl prejudicinio sprendimo priėmimo.

(žr. 36 punktą)

2. Pagal ES 46 straipsnio b punktą EB 234 straipsniu numatyta tvarka yra taikytina ir ES 35 straipsniui, atsižvelgiant į toje nuostatoje numatytas sąlygas. Kaip ir EB 234, ES 35 straipsnis numato, kad kreipimasis į Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo yra

Iš to išplaukia, kad svarbumo prezumpcijos, taikytinos nacionalinių teismų pateikiamiems prejudiciniams klausimams, gali būti nesilaikoma tik išimtiniais atvejais, jeigu paaiškėja, kad prašomas Bendrijos teisės aiškinimas yra akivaizdžiai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais arba dalyku, jeigu problema yra hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, kad galėtų naudingai atsakyti į

jam pateiktus klausimus. Išskyrus šiuos atvejus, Teisingumo Teismas iš principo privalo atsakyti į prejudicinius klausimus dėl ES 35 straipsnio 1 dalyje numatytų aktų išaiškinimo.

kiant, kad taikytinos nacionalinės teisės aiškinimas būtų su juo suderintas.

(žr. 48, 49 punktus)

(žr. 34, 39, 40 punktus)

3. Procedūrinės normos paprastai laikomos taikytinomis visiems jų įsigaliojimo metu nagrinėjamiems teisiniams ginčams, skirtingai nei materialiosios normos, kurios paprastai aiškinamos kaip netaikytinos iki jų įsigaliojimo susidariusioms situacijoms.
4. Pamatinis sprendimas 2001/220 dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose turi būti aiškinamas taip, kad baudžiamajame procese ir konkrečiai apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo procese, vykstančiame po to, kai priimamas galutinis apkaltinamasis nuosprendis, nukentėjusiojo sąvoka šio pamatinio sprendimo prasme neapima juridinių asmenų, patyrusių žalą tiesiogiai dėl veikimo ar neveikimo pažeidžiant valstybės narės baudžiamąjį įstatymą.

Klausimą, susijusį su kompetencija priimti sprendimą dėl turto, areštuoto baudžiamosios bylos nagrinėjimo metu, grąžinimo nukentėjusiajam, reglamentuoja procedūrinės normos, todėl šį klausimą nagrinėjančioje byloje nėra jokių su teisės akto taikymu laiko atžvilgiu susijusių kliūčių, neleidžiančių atsizvelgti į atitinkamas pamatinio sprendimo normas dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamajame procese, sie-

Pamatinio sprendimo aiškinimas taip, kad jis nurodo ir juridinius asmenis, kurie patyrė žalą tiesiogiai dėl baudžiamosios teisės pažeidimo, prieštarautų šio pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto, kuris nurodo tik fizinius asmenis, patyrusius žalą tiesiogiai dėl veiksmų, pažeidžiančių valstybės narės baudžiamąjį įstatymą, formuluotei. Reikia pridurti, kad jokiaje kitoje pamatinio sprendimo nuostatoje nėra nuorodos, jog Europos Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino įtraukti į nukentėjusiojo sąvoką juridinius asmenis siekiant taikyti šį pamatinį sprendimą. Priešingai, daugelis

jo nuostatų, pavyzdžiui, 2 straipsnio 1 ir 2 dalis ir 8 straipsnio 1 dalis, patvirtina, kad teisės aktų leidėjo tikslas buvo nurodyti tik fizinius asmenis, patyrusius žalą dėl baudžiamosios teisės pažeidimo.

Direktyva 2004/80 dėl kompensacijos nusikaltimų aukoms negali paneigti tokio aiškinimo. Net ir darant prielaidą, kad direktyvos, priimtose remiantis EB sutartimi, nuostatos gali daryti tam tikrą

įtaką pamatinio sprendimo, grindžiamo ES sutartimi, nuostatų aiškinimui ir kad nukentėjusiojo sąvoka direktyvos prasme gali būti aiškinama kaip apimanti juridinius asmenis, direktyva ir pamatinis sprendimas bet kuriuo atveju nėra taip susiję, kad reikėtų vienodai aiškinti nagrinėjamą sąvoką.

(žr. 53–55, 57, 58, 60 punktus ir rezoliucinę dalį)